

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гнезділова Сергія Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого частини четвертої статті 183 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
23 квітня 2025 року
№ 30-3(II)/2025

Справа № 3-47/2025(94/25)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання),
Городовенко Віктор Валентинович (доповідач),
Різник Сергій Васильович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гнезділова Сергія Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого частини четвертої статті 183 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Гнезділов С.О. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статті 24 Конституції України

(конституційність) абзац восьмий частини четвертої статті 183 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс), згідно з яким „під час дії воєнного стану слідчий суддя, суд при постановленні ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, враховуючи підстави та обставини, передбачені статтями 177 та 178 цього Кодексу, має право не визначити розмір застави у кримінальному провадженні щодо злочину, передбаченого статтями 109–114², 258–258⁶, 260, 261, 402–405, 407, 408, 429, 437–442¹ Кримінального кодексу України“.

1.1. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Старший слідчий Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань у межах кримінального провадження № 42024052210003371 від 23 вересня 2024 року повідомив військовослужбовцю Гнезділову С.О. 10 жовтня 2024 року про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, визначеного частиною четвертою статті 408 Кримінального кодексу України (далі – КК України).

У межах зазначеного кримінального провадження старший слідчий Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань за погодженням із прокурором звернувся до Печерського районного суду міста Києва з клопотанням про застосування щодо Гнезділова С.О. запобіжного заходу у виді тримання під вартою.

Слідчий суддя Печерського районного суду міста Києва ухвалою від 11 жовтня 2024 року задовольнив указане клопотання та застосував до Гнезділова С.О. запобіжний захід у виді тримання під вартою з утриманням на гауптвахті Центрального управління Військової служби правопорядку.

Не погоджуючись з указаною ухвалою Печерського районного суду міста Києва, захисник Шадрін О.С., який діяв в інтересах Гнезділова С.О., звернувся до Київського апеляційного суду з апеляційною скаргою.

Київський апеляційний суд ухвалою від 19 листопада 2024 року апеляційну скаргу захисника Шадріна О.С. залишив без задоволення, а ухвалу слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 11 жовтня 2024 року – без зміни. Суд апеляційної інстанції послався на приписи частини четвертої статті 183 Кодексу та зазначив, що „рішення слідчого судді є законним, обґрунтованим і вмотивованим, оскільки постановлене згідно норм кримінального процесуального закону з ретельним дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених КПК України, та ухвалене на підставі об’єктивно з’ясованих обставин, які підтверджені достатніми даними, дослідженими та об’єктивно оціненими судом, в порядку та в межах, передбачених на даній стадії кримінального провадження“.

Ухвалою Бабушкінського районного суду міста Дніпропетровська від 23 січня 2025 року Гнезділова С.О. звільнено від кримінальної відповідальності за вчинення кримінального правопорушення, визначеного частиною четвертою статті 408 КК України, на підставі частини п’ятої статті 401 КК України, а кримінальне провадження закрито. Застосований раніше до Гнезділова С.О. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою скасовано.

1.2. Гнезділов С.О. твердить, що „віднесення військовослужбовців, які боронять України та вчинили непокору, самовільне залишення частини або дезертирство, до небезпечних злочинів на рівні зі зрадниками України, терористами та воєнними злочинцями – є нічим іншим, як дискримінація за сферою діяльності“. За його словами, „внаслідок таких дискримінаційних положень, що не відповідають Конституції України, до військовослужбовців застосовується виключно найсуворіший запобіжний захід (тримання під вартою), а суд наділений ще повноваженнями позбавити їх права на внесення застави“.

На думку автора клопотання, оспорювані приписи Кодексу не відповідають Конституції України, оскільки „встановлюють безальтернативне тримання під вартою окремих категорій осіб, що суперечить принципу рівності перед законом

(ст. 24 Конституції України). Внаслідок чого порушено без належного обґрунтування право скаржника на свободу і особисту недоторканність, гарантоване ст. 29 Конституції України“.

Обґрунтовуючи свої твердження, суб'єкт права на конституційну скаргу наводить приписи Конституції України, Кодексу, а також посилається на судові рішення у своїй справі, копії яких долучено до конституційної скарги.

Гнезділов С.О. також просить „визнати поважними причини пропуску тримісячного строку, визначеного для подання конституційної скарги“.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

2.1. Згідно зі статтею 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі приписи), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд потрібним із мотивів суспільного інтересу (частина друга); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частина третя).

У конституційній скарзі Гнезділов С.О. зазначає про „причини пропуску тримісячного строку, визначеного для подання конституційної скарги“ і просить визнати їх поважними. Тобто автор клопотання фактично просить поновити пропущений строк подання конституційної скарги.

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України з огляду на доводи, наведені суб'єктом права на конституційну скаргу, вважає за можливе поновити строк подання конституційної скарги.

2.2. Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги убачається, що Гнезділов С.О., цитуючи приписи Конституції України, Кодексу, не навів аргументів щодо неконституційності абзацу восьмою частини четвертої статті 183 Кодексу, а лише висловив незгоду із судовими рішеннями в його справі, із законодавчим регулюванням обрання запобіжного заходу у виді тримання під вартою у кримінальному провадженні щодо злочинів, визначених статтями 109–114², 258–258⁵, 260, 261, 402–405, 407, 408, 429, 437–442 КК України, а також із порядком реалізації установленого оспорюваними приписами Кодексу процесуального права слідчого судді, суду. Зокрема, автор клопотання висловлює припущення про дискримінаційний характер оспорюваних приписів Кодексу, проте не підкріплює його аргументами.

Конституційний Суд України неодноразово вказував, що цитування Конституції України, наведення змісту законів України без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних норм закону України не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності [ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018, Ухвала Першого сенату Конституційного

Суду України від 22 березня 2023 року № 3-уп(І)/2023]; незгоду із законодавчим регулюванням, судовими рішеннями у справі не можна вважати обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів закону [ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 6 червня 2018 року № 17-у(ІІ)/2018, від 17 липня 2019 року № 49-у(ІІ)/2019, від 15 вересня 2021 року № 14-у(ІІ)/2021, від 23 лютого 2022 року № 5-у(ІІ)/2022, від 7 вересня 2022 року № 5-уп(ІІ)/2022]; припущення не можна вважати аргументами на підтвердження неконституційності правових актів чи їх окремих приписів (ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 13 листопада 2018 року № 69-у/2018, від 18 квітня 2019 року № 18-у/2019).

Гнезділов С.О. не обґрунтував тверджень щодо неконституційності абзацу восьмого частини четвертої статті 183 Кодексу, а отже, не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гнезділова Сергія Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого частини четвертої статті 183 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**